

turfredningsloven om fredning af løvskoven. Reglen, som nærmest har karakter af en hensigtserklæring, har næsten aldrig været benyttet.

Baggrunden for at indføre en støtteordning til fremme af løvskov er, at løvskovarealet i Danmark siden ca. 1930 har været i tilbagegang.

Tilbagegangen har været knyttet til de gunstige vækstlokaliteter i de østlige landsdele, hvor løvskoven forhen har været helt dominerende og trods alt fortsat udgør størstedelen af skovenes bevoksning.

I disse landsdele er ca. en trediedel af bøgearealet forsvundet i perioden. Det er en markant udvikling, fordi det må ses i lyset af, at perioden kun svarer til halvdelen af bøgetræers normale levetid. Det vil med andre ord sige, at på mere end halvdelen af de arealer, hvor bøg er fældet, er den erstattet af andre træarter.

Siden 1950 er denne udvikling delvis modvirket af, at andre løvtræer har vundet terræn i et omfang, der svarer til ca. halvdelen af det bøgeareal, der er forsvundet i perioden.

I de nordlige og vestlige landsdele har navnlig egen vundet større udbredelse i den samme periode, men løvtræet er stadig ret sporadisk forekommende i disse landsdeles nåleskov. Samtidig er der i stort omfang plantet ny nåleskov her, således at løvtræet i dag synes langt mindre end før.

På landsplan er det samlede løvskovareal siden ca. 1930 blevet reduceret med 7–8 pct. i absolut mål og med ca. 20 pct. i relativt mål. Denne udvikling har ledt til bekymring for løvskovens fremtid på langt sigt.

Der foreslås med lovforslaget en ordning om tilskud til fremme af løvskov for at sikre en række samfundsmæssige goder, der ikke i tilstrækkelig grad vil blive beskyttet, hvis skovdriften alene skal baseres på rent privatøkonomiske hensyn.

Løvskovens samfundsmæssige betydning kan samles under 2 hovedoverskrifter:

- løvskovens betydning for den fremtidige produktion af træ og træprodukter, herunder for selvforsyning og beskæftigelse, og
- løvskovens ikke-materielle betydning, dvs. løvskovens betydning for friluftslivet og for naturrugholdningen.

Med hensyn til løvskovens betydning for produktionen af træ og træprodukter kan nævnes:

Internationale konsekvensanalyser for forsyningsmulighederne i de næste 30–40 år inden for forskellige træproduktgrupper, der selvsagt skal tages med betydeligt forbehold, viser bl.a., at der i fremtiden vil ske en stigende efterspørgsel efter løvtræet, set i relation til nåletræet. Det skyldes dels, at løvtræeddets særlige egenskaber vil blive mere efterspurgt, dels at

udbuddet af løvtræved fra især den tredje verdens lande forventes at blive mindre.

Under danske klimaforhold kan plantning af løvtræ fremfor nåletræ næppe alene forsvares ud fra træforsyningsmæssige hensyn, da der er tale om virkninger på så langt sigt, at prognosegrundlaget er for usikkert. Det væsentligste argument for at tage overordnet stilling til det fremtidige produktudbud fra skovbruget er ønsket om at sikre alsidighed i sammensætningen af den indenlandske træproduktion på meget langt sigt. Og skal den sikres, skal det gøres nu!

Den værditilvækst, der finder sted ved forædling af råtræet, består af merværdi og det arbejdskraftforbrug, der medgår ved forarbejdningen. Værditilvæksten ved forarbejdning af løvtræ er betydeligt større end ved forarbejdning af nåletræ. Det gælder uanset, om måleenheden er produktionsværdi, valutabidrag eller den beskæftigelse, der er knyttet til forarbejdningen. Det er således beregnet, at bøgens (løvtræets) samfundsmæssige beskæftigelsesmængde i dag er mindst halvanden gang større end granens pr. enhed råtræ. Samfundet har derfor en produktionsmæssig interesse i at opretholde løvskovbruget.

Med hensyn til løvskovens særlige betydning for friluftslivet kan nævnes:

Befolkningen foretrækker løvskov fremfor nåleskov, og især foretrakkes bøgen, vor nationaltræart. Ikke mindst anses løvtræer og buske i skovbryn for at være værdifulde, landskabeligt set.

Undersøgelser viser da også, at løvskoven – og især den ældre – er mere indbydende for friluftsmæssige aktiviteter end nåleskoven. Der er flere oplevelsesmuligheder i en (ældre) løvskov end i en nåleskov. Og miljøet i en løvskov opfattes sædvanligvis mere tiltrækkende og indbydende end i en nåleskov. Imidlertid har friluftslivet også ønsker om variation i skovene. Det gælder ikke alene et ønske om forskellige bevoksningsaldrer, men også om forskellige træarter, herunder både løv- og nåletræbevoksninger i skovene. En sådan variation er ikke blot til glæde for friluftslivet, men også for f.eks. dyre- og plantelivet i skovene.

Den landskabelige virkning giver løvskoven – måske især bøgeskoven – en kulturhistorisk betydning for vort land. De karakteristiske, velarrunderede skovbryn med de bagved værende høje, slanke løvtræer (søjlehaller), der stedvist strækker sig helt ud mod sund og bælt, er en betydningsfuld del af det danske landskab, som giver især bøgen sin nationale betydning.

Desuden skal det bemærkes, at der i gammel løvskov, hvor der gennem tiderne næsten ikke eller måske slet ikke har været foretaget dybgående jordbe-